

ชื่อวิทยานิพนธ์

การติดเชื้อและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อในเด็ก
ที่ศูนย์พัฒนาเด็กตอนแก้ว จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน

นางสาวสุชาดา คำหงษา

พยาบาลศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาการพยาบาลด้านการควบคุมการติดเชื้อ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ :

รองศาสตราจารย์ ชมนาด	พจนามาตร์	ประธานกรรมการ
อาจารย์ จิตตากรณ์	จิตรีเชื้อ	กรรมการ
อาจารย์ อุษณีย์	จินตะเวช	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิลาวัลย์	เสนารัตน์	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รัตนาวดี	ชอนตะวัน	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ยุภาพร	เม่งอำพัน	กรรมการ

บทคัดย่อ

การติดเชื้อในเด็กที่ได้รับการดูแลที่สถานเลี้ยงเด็กกลางวันเป็นสิ่งที่สามารถป้องกันและควบคุมได้ หากบุคลากรมีความรู้และให้การดูแลเด็กอย่างถูกต้อง การวิจัยเชิงพรรณนาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอัตราอุบัติการณ์ การกระจายของการติดเชื้อและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อในเด็กที่ศูนย์พัฒนาเด็กตอนแก้ว จังหวัดเชียงใหม่ ประชากรคือ เด็กที่เข้ารับการดูแลในศูนย์ฯ ระหว่างวันที่ 1 พฤษภาคม ถึง 31 กรกฎาคม 2540 จำนวน 117 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบบันทึกสภาพทั่วไปในศูนย์พัฒนาเด็ก แบบสังเกตพฤติกรรมดูแลเด็กของบุคลากร แบบเฝ้าระวังการติดเชื้อในเด็กที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และดำเนินการรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า เด็กทั้งหมดในศูนย์พัฒนาเด็กตอนแก้ว จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 117 ราย เกิดการติดเชื้อ 112 ราย คิดเป็นร้อยละ 95.7 เมื่อคิดเป็นจำนวนครั้งพบว่ามี การติดเชื้อทั้งสิ้น 406 ครั้ง คิดเป็นอัตราอุบัติการณ์การติดเชื้อ 347 ครั้งต่อเด็กที่เฝ้าระวัง 100 ราย

เด็กอายุระหว่าง 1 ถึง 3 ปีมีการติดเชื้อ 284 ครั้งคิดเป็นอัตราอุบัติการณ์การติดเชื้อ 405.7 ครั้งต่อเด็กที่เฝ้าระวัง 100 ราย ส่วนเด็กอายุมากกว่า 3 ปีถึง 6 ปีมีการติดเชื้อ 122 ครั้ง คิดเป็นอัตราอุบัติการณ์การติดเชื้อ 259.6 ครั้งต่อเด็กที่เฝ้าระวัง 100 ราย

เด็กมีการติดเชื้อที่ระบบทางเดินหายใจส่วนบนมากที่สุดคือเป็นหวัดร้อยละ 78.6 รองลงมาได้แก่ การติดเชื้อที่ตาคือเป็นตาแดงร้อยละ 8.5 การติดเชื้อที่ระบบผิวหนังและเนื้อเยื่ออ่อนคือเป็นแผลพุพองร้อยละ 5.1 และระบบทางเดินอาหารคือเป็นอุจจาระร่วงร้อยละ 4.3

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อในด้านภาวะโภชนาการ การได้รับภูมิคุ้มกันโรค และพฤติกรรมดูแลเด็กของบุคลากรในศูนย์ฯ พบว่าเด็กที่มีภาวะโภชนาการปกติมีการติดเชื้อร้อยละ 95.3 เด็กที่มีภาวะขาดสารอาหารระดับ 1 มีการติดเชื้อร้อยละ 96.7 และเด็กที่มีภาวะขาดสารอาหารระดับ 2 มีการติดเชื้อร้อยละ 100 ส่วนเด็กที่ได้รับภูมิคุ้มกันโรคครบตามกำหนดอายุมีการติดเชื้อร้อยละ 95.5 และเด็กที่ได้รับภูมิคุ้มกันโรคไม่ครบตามกำหนดอายุมีการติดเชื้อร้อยละ 100 สำหรับพฤติกรรมดูแลเด็กของบุคลากรพบว่า ในกิจกรรมการเปลี่ยนผ้าป้อนเด็ก การเตรียมอาหารและการใช้ห้องน้ำ บุคลากรมีพฤติกรรมถูกต้องร้อยละ 20, 25, และ 30 ตามลำดับ ส่วนกิจกรรมการแยกเด็กป่วย การทำความสะอาดร่างกายเด็ก การใช้อุปกรณ์เครื่องใช้ร่วมกันของเด็กและการประกอบอาหารพบว่า บุคลากรมีพฤติกรรมไม่ถูกต้องร้อยละ 100

การศึกษาการติดเชื้อและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อในเด็กที่ศูนย์พัฒนาเด็กตอนแก้ว ในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าการติดเชื้อในเด็กเป็นปัญหาที่สำคัญ บุคลากรและเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่รับผิดชอบควรเห็นความสำคัญและให้ความสนใจในการร่วมกัน ป้องกันการติดเชื้อในศูนย์พัฒนาเด็กอย่างจริงจัง โดยจัดให้มีระบบการเฝ้าระวังและควบคุมการติดเชื้อในเด็กที่มีประสิทธิภาพเพื่อลดการติดเชื้อในเด็ก

collection were child centers' record form, observational form and surveillance form. These forms were developed and the data were collected by the researcher. Data were analyzed by using descriptive statistics and content analysis.

The results of the study revealed that 112 children or 95 percent out of 117 children had been infected which was 406 times of infection, the incidence rate was 347 times per 100 children.

Toddlers (1- 3 years old) had been infected 284 times, the incidence rate was 405.7 times per 100 children, while preschool aged (more than 3 years old- 6 years old) had been infected 122 times, the incidence rate was 259.6 times per 100 children.

The most common infection was upper respiratory tract infection (common cold) 78.6 percent, followed by eye infection (conjunctivitis) 8.5 percent, skin and soft tissue infection (impetigo) 5.1 percent and gastrointestinal tract infection (diarrhea) 4.3 percent.

Associated factors to infections including nutritional status, vaccination, and caring behavior of provider were determined. It was found that children who were in normal nutritional status had been infected 95.3 percent, first degree malnutrition children had been infected 96.7 percent, and second degree malnutrition children had been infected 100 percent. For the vaccination, children who received complete vaccination had been infected 95.5 percent while those who were incomplete vaccination had been infected 100 percent. The caring behavior of providers, it was found that the activities of soiled clothes changing, food preparation, after using toilet, they performed correctly at 20, 25, and 30 percent respectively. The isolation of sick

children, food handling procedures, child's hygienic care and sharing of equipments were 100 percent incorrectly performed.

This study showed that infection in children was an important problem. Providers and health care personnel should pay more attention to this issue and take necessary procedures to prevent infection in children at the center. By implementing the effective surveillance system and infection control program, rate of infection in children may be reduce.